UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er] euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam] s[ecundu]m Curia[m]

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

D[omi]nica tertia in q[ua]dragesima Textus eua[n]ge. Lu. xi. ca.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70429

Visual Library

ſuauiſſimo illo fructu q̄ eſt dñs ieſus chr̄s

Dñica tertia in q̄dragesima Textus euãge. Lu. xi. ca.

e

Rat Jeſus eĳciẽs demoniũ: et illõ erat mutũ. Et cũ eieciſſet demoniũ: locut⁹ eſt mutus: ⁊ admirate ſũt turbe. Quidam aũt ex eis dixerũt: In beelzebub pricipe demonioꝝ eĳcit demonia. Et alĳ tentantes: ſignũ de celo q̄rebant ab eo Ipſe aũt vt vidit cogitationes eoꝝ dixit eis. Om̄e regnũ in ſeipm̄ diuiſum deſolabit: dom⁹ ſupra domũ cadet: Si aũt ⁊ ſathanas in ſeipm̄ diuiſus eſt: quõ ſtabit regnum ipſius: Quia dicitis in beelzebub eĳcere me demonia: Si aũt ego in beelzebub eĳcio demonia: filĳ veſtri in q̄ eĳciũt: Ideo ipſi iudices veſtri erunt. Porro ſi in digito dei eĳcio demonia: profecto ꝑuenit in vos regnũ dei. Cũ fortis armatus cuſtodit atriũ ſuũ: in pace ſunt ea q̄ poſſidet: Si aũt fortior illo ſupueniẽs vicerit eũ: vniuerſa arma ei⁹ auferet in quibꝫ confidebat: et ſpolia eius diſtribuet: Qui nõ eſt mecũ: aduerſum me eſt: Et qui nõ colligit mecũ diſpgit. Cum immundus ſpũs exierit ab homine ambulat ꝑ loca inaquoſa: querens requiẽ et nõ inueniẽs: dicit. Reuertar in domũ meã vñ exiui: Et cum venerit: inuenit ſcopis mundatã et ornatã. Et tunc vadit et aſſumit ſeptẽ alios ſpũs ſecũ neq̄ores ſe: ⁊ ingreſſi habitãt ibi. Et fiũt nouiſſima hoĩs illius peiora prioribꝫ. Factũ eſt aũt cũ hec diceret: extollens vocẽ quedãm mulier de turba dixit illi: Beatus venter q̄ te portauit ⁊ vbera q̄ ſuxiſti. At ille dixit: Quinimo beati qui audiũt verbũ dei ⁊ cuſtodiũt illud.

e

Rat Jeſus eĳciẽs demoniũ ⁊c̃.) Luce. xj. In p̄ſenti euãgelio tãgunt tria pũcta: q̄ ſunt: Malignatio: Cõfutatio: ⁊ Comminatio. Quantũ ad p̄mũ aduertendũ eſt: ꝙ miraculis chr̄i phariſei dupliciť detrahebãt. Uno mõ aſcribẽdo ea poteſtati diabolice. Dicebãt eñ chr̄m habere demoniũ pncipẽ demoniorũ ſibi familiarẽ: ⁊ ṽtute ei⁹ expellere demones inferiores. Põt eñ ſupior demon inferiorẽ expellere ⁊ alligare: vt ptꝫ quol. ĳ. q. vĳ. ⁊ q̄l. iĳ. q. x. Forte idẽ dicebant de curationibꝫ infirmitatũ .ſ. ꝙ eas efficeret ꝑ demonẽ illũ: ſed hoc nõ habeť expreſſe. Alio modo detrahebãt: qꝛ dicebãt ea eſſe parua: qꝛ erant cõiter circa curatiões infirmoꝝ. Unde petebãt ꝙ faceret ſignũ in corpibꝫ celeſtibꝫ. Utraqꝫ aũt calumniatio tangiť in p̄ſenti euãgelio. Dicitur ergo: (Erat Jeſus eĳciens demonium) .i. eĳciebat demonẽ de humano corꝑe (⁊ illõ erat mutũ) Nõ diciť aũt demonium mutũ: ſm̄ Titũ: q̄ſi ipe habeat in ſe hanc paſſionẽ: ſed qꝛ eã inferat homi obſeſſo. Erat ergo iſte hõ mutus: ⁊ ſilr̄ erat cecus: vt habeť Matth. xĳ. Quidã etiã dicunt ꝙ fuit ſurdus. ⁊ hoc exp̄ſſe dicit Theo. ⁊ Chryſo. ⁊ idem innuit etiã magi. hiſt. qui dicit ꝙ in greco meli⁹ ſonat ſurdus q̄ꝫ mutus. Quidã aũt huius rõnem aſſignãt: qꝛ in euangelio diciť fuiſſe mutus: omnis aũt naturaliter mutus: naturaliter eſt ſurdus Sꝫ iſta rõ nõ valet ꝓpter duo. Primo quidẽ quia nõ habeť autẽtice ꝙ fuerit iſte naturaliter mutus. Scdo: qꝛ vt dicit ſanctus Tho. ſup lib. de ſen. ⁊ ſen. naturaliter ſurdus: eſt etiã naturalr̄ mutus: qꝛ hoĩes nõ addiſcũt loqui niſi audiendo loq̄ntes: nõ tamẽ vt ait ibidẽ eſt neceſſe ꝙ naturaliter mutus ſit etiã ſurdus. Sicut eñ aliquis

audiens pōt eē balbutiens: ita⁊ elinguis.
Jdeo dicendū ꝙ vere fuit ſurdus ſicut di
cūt ſupradicti: q̄ vt dicit Theo. mutus di
cit: ⁊ q̄ nō loquit̄ ⁊ q̄ nō audit: ſed magꝭ ꝓ
prie q̄ nec audit nec loquit̄. Sed q̄re dia-
bolus ingreſſus hoiem impedit hos ſen-
ſus. Ad hoc dicit Chryſ. ꝙ impedit audi
tū: ne ꝯuertat̄: ⁊ linguā ne ꝯfiteat̄. (Et cū
eieciſſet demoniū: locutus ē mutꝰ) Be-
da etiā dicit ꝙ recepit viſum: ⁊ hoc rōna-
biliter: quia nō eſt veriſimile ꝙ chr̄s eum
impfecte ſanauerit: ⁊ ꝯſeq̄nter habemus
etiā dicere ꝙ recepit auditū. Jdeo ibi fue
runt quattuor miracula: q̄ fuit eiectꝰ de-
mon: reſtituta loquela: ⁊ viſus ⁊ auditus
Beda tñ dicit ꝙ fuerunt tria: q̄ d̄ auditu
nō facit mentionē. (Et admirate ſunt tur
be) attollentes chr̄m laudibꝫ. quia. ſ. nul-
la inuidie paſſione aduerſus chr̄um tene-
bant̄. (Quidā aūt ex eis) Jſti vt dr̄ Mat.
xij. fuerunt phariſei qui hic dicunt̄ fuiſſe
ex eis. i. de turba: non quia ſimul cū turba
credant̄ laudaſſe factū. ſed quia cū turba
erant ꝯmixti. ⁊ alijs laudātibꝫ ipi dicebāt
(in beelzebub ꝑncipe demonioꝝ eijcit de-
monia) ac ſi dicant: Jſte Jeſus non eijcit
demones virtute dei quaſi ſanctus homo
ſed in beelzebub. i. v̄tute beelzebub ꝑnci-
pis demonū: cui alij demones obediūt im
peranti. Eſt aūt notandū ex Mḡro hi
ſto. ⁊ alijs autoribꝫ: ꝙ ꝑmū nomē idoli fu
it belus. Fuit em̄ Bel[illegible] pater nini regis
babylonis: cui Ninus idolū ⁊ diuinos ho
nores inſtituit. A belo aūt ꝑmo idolo va
rie gentes ſm̄ idiomata ſua appellauerūt
idola ſua Babylonij q̄ꝑpe dixerūt bel. Mo
abite beel. Paleſtini baal: ⁊ q̄nq̄ aliq̄d ſu-
peraddebāt: vt beelphegor. i. deus tenti-
ginis qui eſt priapus. q̄nq̄ baalim qui eſt
deus Sidonioꝝ. Beelzebub aūt nullius
idoli nomen erat: ſed iudei vicinū ſibi ido
lum acharonitaꝝ dicebāt beelzebub irri-
ſorie: q̄ ſonat idē qd̄ deus muſcaꝝ: ſeq̄nti
um. ſ. ſanguinē imolataꝝ beſtiaꝝ q̄s forte
illi nō: aut nō bene lauabāt ſicut ſacerdo-
tēs dn̄i in hierl'm qui erant mundiores la
uabāt hoſtias bis. ſ. in ꝓbatica piſcina et
in luteribꝫ templi. Sciendū eſt etiā ꝙ
ly demon: ex vſu ſonat in malū: ſed ex inſti
tutione ſignificat tam bonū q̄ʒ malū ange
lum. Nam grece demon latine dicitur ſci-
ens. Unde grecus dicit eudemon. i. bo-
nus vel felix demon: ⁊ cacodemon: id eſt
malus vel infelix demon. Jdē eſt aūt iudi
ciū vt videt̄ de hoc nomie diabolus. Eſt
em̄ idem qd̄ accuſator vł criminator. ⁊ di
cit̄ a diauolo verbo greco: id eſt accuſo.
Unde cum dicunt ſancti: ꝙ nō eſt nomen
nature ſed culpe. quia. ſ. dicit naturam: vt
peccato deformis eſt: forte debet intelligi
ex vſu non ex inſtitutione. q̄ iuſti ⁊ ſancti
raro accuſant. (Et alij tentantes ſignum
de celo) id eſt in corporibꝫ celeſtibꝫ (quere-
bant ab eo) quaſi ea que viderant fuiſſent
exigua. Et iſti etiā fuerunt phariſei ſimul
cum ſcribis: vt patꝫ Matth. xij. Jſti autē
tentabant chriſtū: id eſt volebant ſumere
experimentū de eius poteſtate ſi poſſet cele
ſtia corpa imutare. De hoc ait Ciril. Alij
ꝓ paribus ſtimulati liuoris aculeis pete
bant ab eo celeſte videre portentū: quaſi
dicerent: Quāuis ab homine demonium
eieceris: nō tamen hoc eſt diuine operati
onis argumentuꝫ. Nondū enim vidimus
aliquid ꝓoribꝫ miraculis ſimile. Moyſes
em̄ traduxit populum ꝑ medium maris.
Joſue ꝓ ſucceſſor eius ſolem retardauit
in Gabaon. Tu ꝓ nihil hoꝝ oſtendiſti.
Querere enim prodigia de celo innuit ꝙ
huiuſmodi cogitationibus tunc tempo-
ris afficiebant̄ erga chriſtum. Hec ille.

Jn hac parte eſt morale documentuꝫ:
ꝙ diabolus intrans in cor peccatoris qui
ꝑ iſtum hoiem ſignificat̄ facit tanq̄ʒ latro
ingrediens domū ad ſpoliandū: quia ex-
tinguit lumē ne videatur. ⁊ ſilenter ingre-
ditur nequis audiat: ⁊ obſtruit ora neq̄s
auxiliū vicino ꝓ inuocet: ⁊ ita diabolus ex-
tinguit lumen fidei ⁊ claudit auditū cor-
dis ne audiat verbuꝫ dei: et claudit os ne
quis ꝯfiteat̄: ⁊ ingreditur intus: ⁊ ſpoliat
omnes bonas cogitationes: ⁊ exit foras ⁊
tollit oīa bona opa Oſee. vij. Fur ingreſ-
ſus eſt ſpoliās: latrunculus foris.

Quantū ad ſecundū tangit̄ quomodo
chriſtus eos confutauerit Eſt autē ad-
uertendum ꝙ cuꝫ ſuſpicio phariſeoꝝ eſſet
irrationabilis nō audebāt eā ꝯpalare ſm̄
Chryſ. eo ꝙ turbam cauebāt: ſed eam in
corde ſuo vertebant. Et hoc notat̄ cum di

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cit (Ipſe aūt vt vidit cogitationes eoꝝ) nō aūt d̄r: vt audiuit ꝟba (dixit eis) arguēdo ꝯ eos. Probat em̄ chr̄s ꝙ non erat veruꝫ qḋ cogitabant ꝑ q̄ttuor rōnes. Sed q̄re ꝯ eos nō arguebat ex ſcripturis? Ad hoc dicit Beda ꝙ iō eſt: q2 non attendebant eis ſed falſo exponebant. Prima ḡ ratio ē talis. (Omne regnū in ſeipm̄) id eſt cōtra ſeipm̄ (diuiſum) per bella inteſtina ꝛ ciuilia (deſolabit̄: et domus ſupra domū cadet). Hoc enim docet experientia. eſt etiam ratio: q2 pax in regno eſt ſicut ſanitas in homine que facit ꝙ omnes humores ſtēt in gradu ſuo: ꝛ pax ꝙ homines ſtent in ordine ſuo Ergo ſicut abeūte ſanitate deſtruitur homo: ita abeunte pace deſolat̄ regnū ꝛ ciuitas ꝛ domus. Beda. Firmat em̄ regna ꝛ domos: ſubditoruꝫ concordia. Hec ille. Sed ſi ſathanas eijcit alium ſathanā vt iſti dicebant: erat diſcordia in regno diaboli. ex quo ſequebat̄ ꝙ regnum eius ſtare non poſſet. Et hoc eſt quod dicit: (Si auteꝫ) ſi: pro quia ſm̄ iſtos (ꝛ ſathanas in ſeipm̄) id eſt contra ſeipm̄ (diuiſus eſt) duꝫ vnus demon alium violenter ꝛ contra eiꝰ voluntatem eijcit: vt experientia docet (q̄modo ſtabit regnum ipſius: Quia dicitꝭ in beelzebub eijcere me demonia) q.dicat Nullo modo poſſet ſtare: ſi eſſet veruꝫ qḋ dicitis. Et tunc ſubiungendū eſt ſm̄ Hiero. ꝙ cum ſtet regnum diaboli: ꝛ ſtabit vſq̄ ad diem iudicij ſuper peccatores: ſequitur ꝙ non ſit contra ſe diuiſus: nec vnꝰ diabolus eijciat alium ſed chriſtus eijcit oēs virtute propria. Eſt tamen ſcienduꝫ ꝙ regnuꝫ diaboli conſiſtit ꝑncipaliter in poſſeſſione humanaꝝ voluntatū: ꝛ nō humanorū corporum: ideo nunq̄ vnus diabolꝰ querit expellere alium ab anima ſeu voluntate hominis: quia poneret diuiſionem in regno ſuo quod nunq̄ facit. Poteſt tamē cum pace regni ſui alium expellere de corpore ad illudendū homines: vt credāt eū ſanitateꝫ dare languentibꝰ. Chriſtus aūt expellebat ab anima ꝛ a corpe ſimul idō illa expulſio non poterat eſſe a diabolo niſi cuꝫ ſciſſura regni ſui atq̄ diſcordia. Et ꝙ expelleret ab anima teſtabat̄ cōuerſatio liberatoꝝ: ꝛ etiam ipa conuerſatio ꝛ ꝑdicatio chr̄i q̄ erant ſm̄ virtutem Scḋa aūt ratio tangit̄ ibi (Si aūt ego ꝛc.) Pro q̄ aduertenduꝫ eſt ꝙ tria genera hominuꝫ tunc inueniebant̄: q̄ demones effugabant. Primo ipi chr̄i diſcipuli: qui chr̄m inuocabant: et virtute nominis eius ꝑualebat in demones. Scḋo q̄dam exorciſte: de q̄bus habet̄ Actuū. xix. inter quos Magr̄ hiſt. dicit fuiſſe etiam magos. Vn̄ dicitur vbi ſ. ꝙ libros combuſſerunt. Iſti vt facilius eijcerent demones adiurabant eos in nomine ieſu quem Paulus ꝑdicabat: ꝛ diabolus ſemel adiuratꝰ dixit: Jeſum noui: ꝛ Paulū ſcio: vos aūt q̄ eſtis. Et aggreſſus eſt eos demoniacus ꝛ ſpoliauit ꝛ vulnerauit. Et licꝫ tunc ita fecerit: tn̄ vt dicit Magr̄ hiſto. multos demones eijciebant: inuocato nomie chr̄i. Iſti etiā viuēte chr̄o ſic faciebant. Vn̄ dr̄ Luc. ix. ꝙ apl̄i viderūt quendā in nomie chr̄i eijcientē demonia: q̄ tn̄ non adherebat chr̄o. Tertio exorciſte exercentes exorciſmos Salomonis: ꝛ ꝑ illos demones fugantes maxie ſi radix cuiuſdam herbe ponebat̄ in naribꝰ obſeſſi. Vn̄ ꝛ Joſephus dicit: tpe q̄ Veſpaſianus iudeā vaſtabat: ſe vidiſſe quendam exorciſtā captū ꝛ ad Veſpaſianū adductū q̄ anuluꝫ ſub cuiꝰ gēma radix erat: poſuit in naribꝰ cuiuſdā obſeſſi: ꝛ adiurauit demonē ꝛ egreſſus eſt. Vt aūt ꝓbaret eiectum demonē: poſuit peluim plenaꝫ aq̄ in medio: ꝛ adiurauit demonē vt ſubuerteret peluim: qḋ ꝛ fecit. Et lꝫ aliq̄n iſti exorciſte eſſent illimet q̄ inuocabant chr̄i nomen: vt facilius eijcerent: ſicut Magr̄ hiſto. dic̄: tn̄ non eſt abſonū q̄n ꝛ alij: vtpote magi vel curioſi hoc facerēt. Eſt ḡ ſcḋa rō talis. Multi eijciunt demones in noie meo vt de ſe manifeſtū eſt in meis apl̄is: ꝛ in veſtris exorciſtis: ꝛ magis. ḡ mlt̄o magis ego poſſum illos mea ꝟtute expellere. Cyril. Qn̄ alij in nomine meo ſathanā cōterunt: quō nō habꝫ multā amētiā dicere me a beelzebub hr̄e ꝟtutem. Hec ille. Vl̄ ſm̄ s. Tho. ſic format̄ rō iſta. Multi eijciunt demones in noie meo et tn̄ illis nō petrabitꝭ dicēdo ꝙ ꝟtute demonis h̄ faciāt. ḡ nec de me debetꝭ h̄ dicere vl̄ ſuſpicari. Ait ḡ: (ſi āt ego in beelzebub eijcio demonia) vt dicitꝭ (filij veſtri) id eſt apoſtoli. ſm̄ Chryſ. et Hiero. q̄s dicit eoꝝ filios: quia

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de iudeis ſm carnē ſūt exorti: non aūt eos
dic aplos ſm Chryſ. et s. Tho. volēs eo
rū mulcere furorem. vel filij veſtri. i. exor-
ciſte a vob nati ſm eoſdez. vel filij veſtri. i.
oēs iudei eijciētes demones: etiāſi nō erāt
exorciſte (in quo). i. virtute cuius (eijciunt)
quaſi diceret ſm Cyrillū. Cōſtat ꝙ virtu
te mea eijciūt. Vel q̄ſi diceret ſm s. Tho.
Conſtat ꝙ nō dicūtur eos eijcere virtute
diaboli: ſicut dicitis de me ꝓpter inuidiaz
ꝛ liuorē (ideo ipſi iudices vr̄i erūt) Apl'i q̄-
dem erūt eoꝝ iudices in iudicio autorita-
te ꝛ poteſtate ſm s. Tho. qꝛ cum chr̄o iu
dicabūt: ſed eoꝝ exorciſte vel magi erunt
eoꝝ iudices: nō poteſtate ſꝫ compatione:
ſm Beđ. dū illi expulſionē demonū aſcri
bunt deo ꝛ virtuti nois chr̄i: pharisei autē
aſcribūt beelzebub. Facta aūt ratione ſua
chr̄s ꝛ ꝓbata ꝯcluſiōe: iā duab' rōnib' in-
fert corollariū vnū dicēs. (Si aūt) ſi ꝑ q̄a
(in digito dei). i. in ſpūſancto ſm Aug. de
conſen. euā. q̄ ꝓbat ꝙ ꝑ digitū intelligitur
ſpūſanctꝰ. quia vbi Luc. dicit: ſi ī digito:
dicit Matth. ſi in ſpūſctō. q̄ idō dicit̄ digi
tus ſm eundē ibidem: qꝛ partit̄ dona ſua
hominib' ꝛ angelis. partitio aūt magis in
digitꝭ q̄ī alijs noſtris membris apparet.
Vel ſm Cyrill'. ideo eſt quia filius dicitꝰ
eſt brachium ꝛ manus: eo ꝙ ꝑ filium ope
ratur pater. Unde eodē mō cū filius per
ſpm̄ſanctū operet̄ dicit̄ digitus: originem
ducēs a filio: ſic digitus a manu. Dic aūt
chr̄s ſe ṽtute ſpūſcti expellere demones
ſm Athana. ꝓpter ſuā humanitatē: q̄ ex
ſe demones expellere non poſſet. Dicit̄ ḡ:
(Si in digito dei). i. in virtute ſpūſſancti:
(eijcio demones) imꝑando ꝓpria autorita
te: vt ptꝫ ꝛ ꝓbaui (ꝑfecto ꝑuenit in vos re-
gnum dei). i. chr̄us ſm Cyril. et s. Tho. q̄
erat rex ꝛ p̄dicator regni dei in q̄ debebat
eſſe deitas ꝑ quā ille hō expelleret demo
nes imꝑatiue: ꝛ non depcatiue. Vel ꝑ re-
gnū dei ſm s. Tho. intelligit̄ dominiū dei
ſup cordib' hominū ſuppeditato diabolo.

Et nota ꝙ ſm s. Tho. iſta expulſio fie
bat a tota trinitate: ſed tn̄ attribuit̄ ſpiri-
tuiſctō: quia ei etiā attribuitur bonitas ad
quā videtur ꝑtinere expulſio inimici obſi-
dentis aiam. Tertia aūt rō tangit̄ ibi:
(cū fortis armatus) Ad cuꝰ intellectū
ſciendū eſt: ꝙ diabolus an̄ chr̄i aduentum
dn̄s huiꝰ mundi dicebat̄ Ioā. xiiij. Venit
p̄nceps mūdi huiꝰ ꝛc. Et hoc ideo qꝛ ty-
rannidē exercebat in omēs hoies: ꝛ omēs
ad infernū captiuos ducebat: ꝛ etiam ten-
tando faciliꝰ ſupabat q̄ tp̄e gratie. Chri
ſtus aūt venit in hunc mūdū pugnare cuꝫ
eo ꝑ gladiū ſctē p̄dicatiōis: expellēdo euꝫ
de audientiū cordib': ꝛ etiā de corꝑib' vir
tute ſue diuinitatis. Expellēdo aūt chr̄s
diabolū de corde: expellebat nō ſolū infe-
riores ſed etiā ſupiores demones omēs et
beelzebub ꝛ alios: quia iuſtificabat hoies
ꝑ grāꝫ cum qua in corde hominis nullus
poteſt demon habitare. Qꝫ autem oēꝫ di
abolū expelleret ab aīa teſtabant̄ opa eo-
rum quos ſanabat: qꝛ q̄ntūcunqꝫ fuiſſent
flagitioſi videbant̄ poſtmodū bn̄ opantes
Eſt ergo ratio talis. Ego ſuꝫ fortior beel-
zebub: quia expello eum ꝛ omnes demōes
a cordib' hominū. ḡ opa mea non ſunt ꝑ
virtutē beelzebub ſed ꝑ fortiorē. i. diuinaꝫ
Hanc ḡ rōnem tāgit dicēs (Cum) ſupple
hō (fortis). i. diabolus ſignificatus ꝑ ho-
minē forte ſm oēs ſctōs: rōne ꝯuenientie
in intellectu: ꝛ rōne ſue magne potentie (ar
matus) telis oim pctōꝝ ſm Theop̄. qui-
bus tentat: vel armatus aſtutia ꝛ dolo et
nequitia ſm Bedā. (cuſtodit atriū ſuū). i.
hunc mūdū ſm Beđ. quē cuſtodit non vt
canis gregē: ſed vt lupus p̄dā ad deuoran
dū. ſ. (in pace ſunt ea q̄ poſſidet). i. ſine con
tradictione dominat̄ hoib'. Cyrill'. Erat
aūt an̄ ſaluatoris aduentū violētia multa
rapiens alienos greges. ſ. dei: et q̄ſi ad ꝓ-
priū ducēs ouile. Hec ille (Si aūt fortior
illo ſuꝑueniēs vicerit eū) ꝓpria virtute ſic
ego facio (vniuerſa arma eius auferet in q̄
bus confidebat) illuminādo corda ſciētia
dei ſm Cyril. vel ꝓhibendo pctā ꝑ ſuā ex-
hortationē ꝛ grām: vel repmendo poten-
tiā eius ne tantū poſſit cōtra genꝰ huma-
num vt p̄us: ſm mentē Theop̄. (ꝛ ſpolia
eius diſtribuet) Spolia q̄ diabolo chr̄us
rapuit ſunt ſancti q̄ erāt in carcere limbi:
de quib' dicit̄ in pſalmo. Aſcendens chr̄s
in altū captiuā duxit captiuitatē. Hos ḡ
ſublatos de faucib' diaboli: diſtribuit di-
uerſis ordinib' angeloꝝ vt eos hn̄ent con
ciues. Vel ſunt ipſi iuſti q̄ fuerūt pctōres

ẽs eccleſijs diſtribuit in paſtores ⁊ docto
res. Vñ ibidẽ ſubdit: Dedit dona hoib⁹
Beda. Victor chr̃s ſpolia diſtribuit: qḋ
eſt inſigne triũphãtis: qꝛ captiuã ducens
captiuitatẽ dedit dona hoib⁹: q̃ſdã q̇dem
apl̃os: alios aũt euãgeliſtas: hos ꝓphas:
illos paſtores ordinans ⁊ doctores. Hec
ille. Quarta rõ tãgit ibi (q̇ nõ eſt mecũ ꝛc̃.)
⁊ eſt ↄfirmatio p̄cedentiũ rationũ. Poſſet
eñ aliq̇s dicere: ꝙ iõ chr̃s ſupauit fortẽ: ⁊
ſpoliauit armis: qꝛ ille ſic voluit cũ eẽt ei⁹
amicus. Sed cõtra arguit ſic chr̃s. Qui/
cũqꝫ ſunt ↄtrariaꝝ voluntatũ ⁊ ↄtrariaꝝ
actionũ nõ ſunt ↄcordes ⁊ amici. Sꝫ ego
⁊ beelzebub habemus ↄtrarias volunta
tes ⁊ actiones: quia ego diligo bonã vitã
⁊ charitatẽ ⁊ ad illã colligo hoies quan/
tum poſſum: ille ꝟo appetit malam vitã ⁊
odiũ ⁊ diſꝑgit homies ab vnitate dilecti
onis q̃ntũ pot. Hãc ḡ tangit dicẽs. (Qui
nõ eſt mecũ) ꝑ ↄcordiam voluntatis: ſm
Chryſ. (ↄtra me eſt) ſiue eſt ↄtrari⁹ ⁊ ini/
micus me⁹: (⁊ q̇ nõ colligit mecũ) homies
ad fidẽ verã ⁊ dilectionẽ: iuxta ſuũ modũ
⁊ poſſe (diſꝑgit) ꝑ falſas opiniones ⁊ odia
Cetera q̃ ſequunꝰ. ſ. cũ imundus ſpũs ꝛc̃.
ſunt ſup̄ expoſita. Sꝫ ↄtra iſta videꝰ eſſe
qḋ dicit Mar. ix. Qui nõ eſt ↄtra vos eſt
ꝓ vobis. Nã ibi loquiꝰ ſaluator de q̇dam
eijciente demones in noĩe chr̃i: q̇ tñ nõ ad
herebat apl̃is: ⁊ crediꝰ fuiſſe malus: quia
apl̃i ꝓhibuerũt euꝫ expellere demones in
noĩe chr̃i: vt ibi dicit. Iſte ergo nõ erat cũ
chr̃o: qꝛ erat malus: ergo erat ↄtra chr̃m
ꝑ ea que hic dicunꝰ. Ergo nõ erat ꝓ chr̃o
ↄtra ea que dicunꝰ Mar. ix. Ad hoc dico
ꝙ qñ dicit ille nõ erat cũ chr̃o cũ eſſet ma/
lus: negaꝰ hoc. Dico eñ ꝙ erat cũ chriſto
quantũ ad ſubſtantiã opis: qꝛ bona opa/
batur: ⁊ ſic nõ erat ↄtra chr̃m ſed ꝓ chr̃o.
Nõ aũt erat cũ chr̃o q̃ntũ ad intẽtionẽ: ⁊
ſic erat ↄtra chr̃m. Et qñ dixit chriſtus ꝙ
erat ꝓ ſe: intelligiꝰ q̃ntũ ad ſubãm opis.

In hac parte eſt documentũ morale: ꝙ
nõ eſt mirandũ ſi interdũ iuſtis bñ opan/
tib⁹ detrahaꝰ: ꝑuertẽdo intẽtõem aut mo
dũ faciẽdi qñ ipm opus ꝑuerti nõ poteſt.
Sic ei accidit capiti nr̃o chr̃o: vt dꝛ ĩ pñ/
ti euãgelio: qꝛ bona opabaꝰ: ⁊ dicebãt q̇/
dã hec eſſe ꝟtute diabolica: Contra tales
dicit Aug. De occultis alieni cordis te/
mere iudicare pctm̃ eſt. Et ei cui⁹ opa nõ
videnꝰ niſi bona: iniquũ eſt ex ſola ſuſpici/
one rep̄hẽdere. Hec ille. Eſt ⁊ aliud. ſ. ꝙ
debem⁹ eſſe vigiles ⁊ obſeruatores nr̃i: qꝛ
ex illo ꝟbo principe demonioꝝ ꝛc̃. ⁊ ex illo
cũ fortis armatus ꝛc̃. colligiꝰ ꝙ eſt vn⁹ de
mon p̃nceps alioꝝ: q̇ ordinat alios ad pu/
gnã ↄtra nos. Et ſm ꝙ ex varijs locꝭ ſcri
pture colligiꝰ: ipe q̇dẽ vocaꝰ lucifer: ⁊ p̄eſt
ſupbie: vt pꝫ Eſai. xiiij. ⁊ ſub ſe habet ali/
os p̃ncipes. ſ. aſmodeũ: q̇ p̄eſt luxurie: vt
patꝫ Iob. iij. ⁊ mãmona q̇ auaricie: vt pꝫ
Matt. vj. ⁊ beelzebub. i. vir muſcaꝝ q̇ p̄/
eſt muſcis malaꝝ cogitationũ: odij ⁊ ran/
coris. Cũ igiꝰ in ſcp̃turis diabol⁹ dicaꝰ ſer
pens: iſti q̃ttuor p̃ncipes expellunꝰ eo mõ
q̊ ſerpẽs. Qui expelliꝰ p̃mo ꝑ odorẽ vinee
q̇ ſcat hũilitatis odorẽ: fugantẽ luciferum
Scḋo ꝑ ſputũ ieiunãtis: qḋ ſm Ambro.
in hexa. eſt venenũ ſerpẽtis: ⁊ ſcat carnis
mortificationẽ: q̇ fugaꝰ aſmodeus. Et ter
tio ꝑ hois denudationẽ: qꝛ vt dicit hiſto.
ſcholꝰ. ſerpẽs veſtitum hoiem inuadit: nu
dũ fugit. ⁊ ſignificat paupꝛtatẽ ⁊ ↄtemptũ
tpaliũ: q̇ fugaꝰ mãmona. Et q̃rto per car
mina incãtatoꝝ q̇ eũ mouet vt vult. Vñ
cũ ſentit ſe incantari claudit aurem vnam
terra ⁊ aliã cauda: Iuxta illud Ps. Sicut
aſpidis ſurde ꝛc̃. ſignificat iſta incantatio
abſolutionẽ ſacerdotis qua expelliꝰ beelze
bub. Et qꝛ diabolus ſcit ſe ꝑ ↄfeſſionem ⁊
abſolutionẽ expelli: iõ ipam ↄfeſſionẽ niti
tur impedire: ad ſiĩitudinẽ lupi q̇ non ca/
pit ouem. I. hoiem ꝑ pedẽ: qꝛ eum dimittit
eccl̃iam adire: neqꝫ ꝑ aurem: qꝛ eum ver/
ba dei ꝑmittit audire. neqꝫ ꝑ manũ: qꝛ di/
mittit eũ elemoſynas facere: ſed ꝑ guttur
ne poſſit ↄfeſſionẽ emittere. Habet autẽ
ſm ſcõs diabol⁹ alios p̃ncipes p̄ter iſtos
varijs iniq̇tatib⁹ p̄fectos: ſed de eis nõ ita
clare exprimiꝰ in libris ſanctis.

Quãtũ ad tertiũ tãgiꝰ cõminatio facta
ĩcredulis iudeoꝝ. ⁊ pꝫ iſta ꝑ s ex his q̃ di/
cta ſꝰ feria. iiij. poſt p̃mã dñicã q̃dra. vſqꝫ
ibi (factũ ẽ aũt ꝛc̃.) Scribis ei ⁊ phariſeis
dñm tẽtãtib⁹ ⁊ blaſphemãtib⁹ q̇dã mlĩer
ad eoꝝ cõfuſionẽ publice ⁊ alte laudauit
chr̃m: adeo vt mr̃em ei⁹ brãm ex filij ſcti/
tate diceret ⁊ p̄dicaret. Eſt aũt ſciendũ ꝙ

ſm ſctõs doctores iſta dr̄ fuiſſe btã Marcella pediſſeq̄ marthe ſororꝭ marie mag. ⁊ Lazari. Ex q̄ ſequitur ꝙ irrõnabile non eſt magdalenã interfuiſſe huic p̄dicatiõi: ⁊ in ea ſm aliq̄s fuiſſe ꝯuerſam. Vn̄ ⁊ magi. hiſto. dicit ſm q̄ſdã dñm fuiſſe tũc inuitatũ a Simone phariſeo in Nazareth: ⁊ magdalenã ad eũ lachrymis ſuffuſam veniſſe. Sꝫ iſta certa nõ ſunt q̄ de magdalena dicunt̄: ſꝫ rõnabili⁹ eſt ꝙ in hierl'm fuerit ꝯuerſa: ſꝫ huic ſermõi potuerit intereſſe: q꞉ iã ei⁹ ꝯuerſionẽ Lucas recitauerat. Dicit̄ ḡ: (Factũ eſt: cũ hec diceret) cũ gr̄a ppl'i in ꝯfuſiõeꝫ phariſeoꝝ (extollẽs vocẽ) in altũ vt clare ab oĩb⁹ poſſet audiri (q̄dã mulier) ſexu q̄dẽ femia ſꝫ aĩo viril' (de turba) q̄ exultabat in gl'ia chr̄i inuidos ꝯfutãtis: dixit illi (Btũs vẽter q̄ te portauit: et vbera q̄ ſuxiſti) Sicut aũt dicit Beda ſicut chr̄s tũc ꝯfutauit iudeos chr̄m dei filiũ negãtes: ita hec ꝯfutat nũc hereticos q̄ dixerũt eũ carnẽ nõ ſumpſiſſe de matre. Si em̄ inq̄t eſt eius lacte nutrit⁹: q̄re negat̄ ei⁹ ſemie ꝯcept⁹ cũ ex eodẽ fonte ſm phyſicos vterq̄ humor emanare pbetur. Hec ille. Per ſemẽ tn̄ Beda ſãguinẽ ſiue materiã generatõi neceſſariã accipit. Virgo em̄ nõ ex ſemie ſed ex ſanguine ꝯcepit puriſſimo: vt ptꝫ. iij. p. q. xxxj. ar. v. (At ille dixit: Quinimo: bti q̄ audiũt v̄bũ dei ⁊ cuſtodiũt illud) Et in hoc ſm Chryſ. non repudiat matrẽ: ſed oñdit non ei pfuiſſe: ſi fuiſſet mr̄ ſine iuſticia ⁊ ſctitate. In hac pte eſt documẽtũ l'rale: qđ tãgit Chryſ. d. Si Marie nõ pderat ſine dotib⁹ anime chr̄m ab ea ortũ traxiſſe: mlt'o magꝭ ſiue pr̄em ſiue mr̄em ſiue fr̄em ſiue filiũ v̄tuoſum habeam⁹: nos aũt abſiſtam⁹ ab eius v̄tute neq̄q̄ h̄ pdeſſe valebit. Hec ille.

Feria ſcđa poſt dñicã tertiaꝫ quadrage. Tex. euã. Lu. ca. iiij.

q Vanta audiuim⁹ facta in capharnaũ: fac et hic in p̄ria tua. Ait aũt: Amẽ dico vobis: q꞉ nemo p̄pha accept⁹ eſt in patria ſua. In v̄itate dico vobis: mlt'e vidue erãt in dieb⁹ helie i iſrael: qñ clauſum ẽ celũ annis trib⁹ ⁊ menſib⁹ ſex: cũ facta eſſet fames magna in omni terra: et ad nullã illaꝝ miſſus ẽ helias: niſi in ſareptã ſidonie ad mulierẽ viduã: Et multi leproſi erãt in iſr'l ſub Heliſeo p̄pheta: ⁊ nemo eoꝝ mũdatus ẽ niſi naamã ſyrus: Et repleti ſunt oẽs in ſynagoga ira hec audiẽtes Et ſurrexerũt ⁊ eiecerunt illũ extra ciuitatẽ: ⁊ duxerũt illũ vſq̄ ad ſupercilium mõtis ſup quẽ ciuitas illoꝝ erat edificata: vt p̄cipitarent eũ. Ipſe aũt tranſiens per mediũ illoꝝ ibat.

q Vanta audiuim⁹ facta in capharnaũ ⁊c̄.) Luc. iiij. In p̄nti euãgelio tangunt̄ tria puncta: q̄ ſunt: Inuitatio Excuſatio: Indignatio. Quantũ ad p̄mũ igit̄ tãgit̄ inuitatio quã fecerunt chr̄o ſui cõpatriote ad pdigia faciẽda. Pro h̄ ḡ aduertendũ eſt: ꝙ iſtã iuitationẽ nõ fecerũt phariſei ore: ſed corde. Nã ſaluator cũ ingreſſus fuiſſet ſynagogã ſabbato in nazareth: dederũt ei libꝝ ad legendũ: in q̄ legit p̄phetiã Eſa. lxj. Spũs dñi ſup me ⁊c̄. Et cũ legiſſet eaꝫ: poſtea ſedit: dixitq̄ illã in ſe cõpletã. ⁊ oculi oĩm erãt verſi ad eũ: ⁊ valde gratioſe p̄dicauit: ita ꝙ vt dr̄ Lucas (oẽs dabãt teſtimoniũ: ⁊ mirabant̄ in v̄bis gr̄e q̄ pcedebãt de ore eius.) Dicunt̄ aũt chr̄i v̄ba eſſe verba gr̄e. Primo originaliter: q꞉ erãt a gr̄a. Eſa. cap. lxj. Spũs dñi ſup me p̄pterea ꝙ vnxit me: euangelizare paupib⁹ miſit me: ⁊ hoc ſm trãſlationẽ. lxx. interp̄tũ. Scđo materialr̄: q꞉ erãt de gr̄a. Vñ dicit̄ ibidẽ: Predicare captiuis indulgentiã ⁊c̄. Tertio formaliter: q꞉ erãt gratioſa Jo. vij. Nunq̄ ſic locut⁹ eſt hõ. Pſ. Diffuſa eſt gr̄a in lab. tu. Quarto finaliter: q꞉ erãt p̄pter gr̄am habendaꝫ Jo. xiiij. Iã vos mũdi eſtis p̄pter ſmonẽ quẽ locut⁹ ſum vob. Quito cauſaliter: q꞉ erãt gr̄e collatiua Jo. vj. Verba q̄ ego lo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN